

політичної та правової культури, вміння зробити вірний вибір на користь гідного кандидата або політичної сили.

Реформування виборчого законодавства має супроводжуватися посиленням заходів відповідальності за так звані “виборчі злочини” та вдосконаленням системи адміністрування виборів. Зміни до виборчого законодавства повинні забезпечити ефективні механізми протидії цим зловживанням. Важливо також зосередитися на прозорому та адекватному фінансуванні виборчих кампаній, удосконаленні системи встановлення результатів голосування і професійності членів виборчих комісій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Рибачук О.* Зупинити ворога – прибрати мажоритарку. Дзеркало тижня. 2018. Вип. № 36. URL: https://dt.ua/internal/zupiniti-voroga-pribrati-mazhoritarku-289704_.html (дата звернення: 06.10.2018).
2. *Барчук В.Б., Косілова О.І., Радовецька Л.В., Романюк І.О.* Конституційне право України: навч. посіб. для студентів навч.-наук. інституту інформаційної безпеки Національної академії СБ України / за заг. ред. канд. юрид. наук, проф. О.В. Шмоткіна. Київ: Нац. акад. СБУ, 2018. 168 с.
3. Аналітична доповідь до щорічного послання Президента України до Верховної Ради України “Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році”. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2018. 1316 с. URL: http://www.niss.gov.ua/public/File/analit_dopovid_POSLANNYA_2018_FINAL_Oct_02.pdf С. 557–559 (дата звернення: 29.09.2018).
4. *Виборчі системи з відкритими списками: в пошуках оптимальної моделі для України.* Київ: Міжнародна фундація виборчих систем в Україні, 2017. 71 с.
5. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 28.06.2018).
6. Про місцеві вибори: Закон України від 14 липня 2015 року № 595-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 37-38. Ст. 366. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19> (дата звернення: 29.06.2018).
7. Політична культура та парламентаризм в Україні: сучасний стан та основні проблеми: інформац.-аналіт. матеріали до фак. дискусії 14 груд. 2017 р. URL: http://razumkov.org.ua/uploads/socio/2017_Politychna_kultura.pdf (дата звернення: 16.10.2018).
8. Запровадження виборчої системи з відкритими списками: можливий вплив на політичну систему України. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Yanishovskyi_vidkr_sp-60a2d.pdf (дата звернення: 12.10.2018).

REFERENCES

1. *Rybachuk O.* (2018) Zupynyty voroha – prybraty mazhorytarku. “To Stop Enemy–to Put Away Mazhorytarku”. Mirror of Week 36. URL: https://dt.ua/internal/zupiniti-voroga-pribrati-mazhoritarku-289704_.html (Date of Application: 06.10.2018) [in Ukrainian].
2. *Barchuk V.B., Kosilova O.I., Radovetska L.V. and others* (2018) Konstytutsiine pravo Ukrainy. “Constitutional Law of Ukraine”: manual / editor O.V. Shmotkin. Kyiv. 168 p. [in Ukrainian].
3. *Analitychna dopovid do shchorichnoho poslannia prezydenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy “Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshche Ukrainy v 2018 rotsi”.* Kyiv: National Institute of Strategic Studies. 2018. 1316 p., 557–559. URL: http://www.niss.gov.ua/public/File/analit_dopovid_POSLANNYA_2018_FINAL_Oct_02.pdf (Date of Application: 29.09.2018) [in Ukrainian].
4. *Vyborchi systemy z vidkrytymy spyskamy: v poshukakh optymalnoi modeli dlia Ukrainy.* “Electoral Systems with Open Lists: Searching Optimal Model for Ukraine”. Kyiv. 2017. 71 p. [in Ukrainian].
5. *Constitution of Ukraine. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine.* 1996. No 30. Art. 141. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (Date of Application: 28.06.2018) [in Ukrainian].
6. *About Local Election: Bill of Ukraine dated 14.07.2015 No 595-VIII.* Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2015. No 37–38. Art. 366. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19> (Date of Application: 29.06.2018) [in Ukrainian].
7. *Politychna kultura ta parlamentaryzm v Ukraini: suchasnyi stan ta osnovni problemy: informats.-analit. materialy do fakh. dyskusii 14 hrud. 2017 r.* “Political Culture and Parliamentarism in Ukraine: Modern State and Main Issues”. URL: http://razumkov.org.ua/uploads/socio/2017_Politychna_kultura.pdf. (Date of Application: 16.10.2018) [in Ukrainian].

8. Zaprovdzhennia vyborchoi systemy z vidkrytymy spyskamy: mozhlyvyi vplyv na politychnu systemu Ukrainy. "Implementation of Electoral System with Open Lists: Possible Impact on Political Systems of Ukraine". URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Yanishevskiy_vidkr_sp-60a2d.pdf (Date of Application: 12.10.2018) [in Ukrainian].

UDC 342.413

O.I. Kosilova,

Candidate of Political Sciences, Docent, Associate Professor
of the Chamber of Theory and History of State and Law,
National Academy of Security Service of Ukraine, Kyiv, Ukraine

THE ELECTION SYSTEM AS AN ELEMENT OF POLITICAL SECURITY: POLITICAL AND LEGAL ASPECTS

The issue of political stability has got the particular importance for modern Ukraine. It is directly related to the election of state authorities. Different types of electoral systems are currently used in Ukraine. The Elections of the President of Ukraine are carried out according to the majoritarian system of absolute majority. Elections of deputies are conducted on the basis of universal, equal, direct suffrage by secret ballot in a mixed (proportional to majority) system.

Elections of deputies of the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea (before the occupation of the peninsula), regional, district, city, district in cities, village councils took place in accordance with a proportional electoral system; village, settlement, city mayors under the majority system of relative majority. Each of the electoral systems has its own advantages and disadvantages.

Currently, the law in force in Ukraine is "hybrid" and has a potential threat to political and national security, because it allows us to take advantage of the majoritarian system's deficiencies and closed lists of the proportional system. In the message of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine "On the Internal and External Situation of Ukraine in 2018" it is recommended to proceed to proportional elections to the Verkhovna Rada on open territorial lists. It is obvious that open regional lists, as compared to the mixed system, create a number of obstacles for the Russian Federation to intervene in the electoral process.

The advantages of a proportional system with open party lists are to provide the voter with additional opportunities for influencing the formation of the authorities, which increases confidence in the elections as such, to the authorities and to the political system as a whole; increased political responsibility of parties, more predictable and consistent in the planning and implementation of electoral programs; improving the quality of the lawmaking process and more systematic government activity. The party's fractional structuring of the parliament should also be the result of the election on a proportional system with open lists. In our opinion, the use of a proportional electoral system with open lists during the elections to the Verkhovna Rada of Ukraine is appropriate and sufficiently argued, as well as in local elections in the regional, district, city, district councils and in the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea after de-occupation of the peninsula.

Keywords: political security, national security, democracy, institution of elections, electoral system, political stability, threat to political security.

Отримано 17.10.2018